

forsøge at komme uden om Loven, fordi det gavner deres Interesser i Øjeblikket, og derfor synes jeg ogsaa, at det er ganske naturligt, at man har lagt Straffskylden over paa Arbejdsgiverne og ikke paa Arbejderne.

Lund: Jeg skal ikke gøre Pinen lang i Dag, den Bebrejdelse skal man ikke denne Gang rette til mig. Naar jeg forleden sagde, at jeg forholdt mig spørgende, kan jeg ikke i Dag sige, at jeg har faaet overmaade fyldestgørende Svar paa en Del af det, jeg spurgte om, men det hindrer jo ikke, at jeg fremdeles kan forholde mig spørgende. Der er et Par Ting, jeg altsaa vilde spørge om. Jeg blev for det første ikke rigtig klar ved det, den ærede Ordfører for Forslagsstillerne sagde i Dag, over, hvad man skal forstaa ved „særligt Erhverv“ og hvad ikke. Jeg forstod nok, at det egentlige Dyende ikke falder ind under Loven. Det er kun det, der drives som særligt Erhverv, som skal falde ind under dens Straffebestemmelser. Men saa maa jeg holde mig til Tørvestærkerne dernede. Ikke fordi denne Mose findes i den Kreds, som den ærede Ordfører mente — der findes selvfølgelig Moser og maaske nok saa store andre Steder, — men fordi denne Mose, foreløbig i alt Fald, er tilstrækkelig for mig, og saa spørger jeg: Drive disse Arbejdere denne Tørvestærking, som særligt Erhverv eller gøre de det ikke? Man skærer jo ikke Tørv hele Aaret rundt, det er kun visse Dele af Aaret, og den øvrige Del af Aaret beslutte disse Mennesker sig paa noget andet. Er det saa særligt Erhverv, eller er det det ikke? Maa de arbejde over 8 Timer, eller maa de ikke? Det blev jeg, sandt at sige, ikke klar paa. Den Antæ, jeg for mit Bedkommende gjorde gældende mod Lovforslaget, at Affordarbejde derefter vilde blive umuligt, synes jeg ikke den ærede Ordfører har vørt videre ved, og den er dog ret væsentlig, fordi der baade paa Landet og i Bjerne — jeg kender nu det første bedst — drives en Mængde Arbejde som Affordarbejde. Jeg holder mig, som sagt, til Tørvestærkerne. De skære fortrinsvis Tørv for Holmegaard Glasværk og arbejde paa Afford, maa de saa arbejde over 8 Timer eller maa de ikke? Og hvis de ikke maa, hvem skal kontrollere, at de ikke gøre det? Jeg begriber ikke dette. Dette med Kontrollen, som ogsaa det ærede Medlem fra Halsborg (Bramsens) var særlig slem ved, synes jeg ogsaa, at vi have faaet for lidt at høre om. Barberen skal jeg ikke opholde mig ved, men jeg vil dog sige om samme Barber, at jeg tilføje, at naar Mennesker endelig vilde paa Nakkens af hinanden, være frakliffe

mod hinanden, som man siger, kan den Slags Ting meget godt tænkes at finde Sted. Typograferne, som jeg nævnte, fik jeg heller ikke Svar paa. Jeg nævnte dem rent i Flæng — der kan selvfølgelig opdrives mange flere Eksempler —, fordi jeg ved, at der er noget, som hedder Overarbejdspenge i denne Verden, og fordi jeg ikke kan forstaa andet, end at disse Overarbejdspenge, som i mange Tilfælde udgøre en væsentlig Del af vedkommende Arbejders Løn, ville falde bort. Det er endnu ikke bevist, at Lønnen, der kan oparbejdes i den Arbejdstid, der nu findes, ca. 10 Timer, vil blive den samme, naar Arbejdstiden synker ned til 8 Timer. Jeg antager imidlertid, at den ærede Ordfører gaar ud fra, at Arbejdslønnen for 8 Timer vil blive akkurat den samme som nu for 10 Timer eller derover, og komme vi saa til — hvad jeg er overbevist om, vi maa — at skulle lade Loven gælde for Dyende, ja, saa kommer Humlen, som Per Braast sagde. Thi det er jo givet, at kan der ved en 8 Timers Arbejdsdag opnaas en lige saa stor Arbejdslønsom som nu for længere Tid, saa vil ingen være Dyende paa Landet. Jeg vilde da ikke være det, thi paa Landet skal man som Dyende arbejde mere end 8 Timer. Kan et Dyende sige til sig selv: Jeg kan ved at flytte ind til en By eller ved at paatage mig et „særligt Erhverv“, for at bruge Lovens Ord, opnaa akkurat den samme eller mulig mere Løn, saa skulde rent ud sagt Pokker være Dyende, og saa staa vi der, saa skulle vi have Loven til at gælde for Dyendet alligevel, og hvorledes ordne vi os saa? Jeg er ikke ganske sikker paa, at de ærede Forslagsstillere have tænkt over disse Muligheder, og derfor sagde jeg forleden Dag, at Springet er noget stort, at Lovforslaget gaaber rent ud sagt over lidt mere, end det kan faa i Munden, jeg tror, det tager for meget paa een Gang. Jeg ved ikke, og der er vel ingen, der ved noget derom, hvorvidt en Normalarbejdsdag en Gang i Tiden kan komme til at gælde for ethvert som helst Erhverv, men det ved jeg, at nu at gaa hen og lovgive over det hele paa een Gang ser farligt. Jeg har nævnt dette med Dyendet, jeg er ganske sikker paa, at det skal komme til at gaa nogenlunde ad den Vej, som jeg nævnte. Det er allerede for Tiden vanskeligt nok at faa Dyende paa Landet, netop fordi Arbejdstiden i Bjerne er kortere end paa Landet, men værre vilde det selvfølgelig blive, naar der ikke i Bjerne eller i andre Erhverv kunde arbejdes mere end 8 Timer, og hvad gøre vi saa ved Dyendet? Jeg tror ikke, at Landbruget vil være særlig glad ved at faa Dje paa denne